

FESSH Advanced course 20-22 okt 2023

Årets FESSH Advance course hölls i Budapest under tre dagar i oktober och temat var artroskirurgi med fokus på proteskirurgi. Kursen omfattade tumbaskirurgi, PIP- och DRU-ledskirurgi samt handledsproteser. Kursen varvade teori och praktik, med ca 2 h vardera rullande från kl 8 på morgonen till kl 18 på kvällen, så det var maximalt utnyttjande av dagarna. Det var en välrenommerad fakultet och hög andel kursledare per deltagare, vilket gav förutsättningar för god kunskapsinhämtning, såväl teoretiskt som praktiskt.

Vi var 16 deltagare från olika länder som delades upp i två grupper, dvs endast åtta deltagare per föreläsning respektive lab, vilket gav stort utrymme för frågor och individanpassade instruktioner. På labbet var vi på förhand indelade två och två och jag hade turen att hamna med en mycket trevlig och pratsam ST-läkare från Rumänien, vilket ledde till stort erfarenhetsutbyte och många glada skratt.

Tyvärr hade en stor del av deltagarna kommit lite för kort i sin utbildning, vilket de även själva uttryckte på utvärderingen. Det hade varit mer intressant om fler hade gjort en del proteskirurgi tidigare, vilket inte var fallet. Vi var få kirurger som var specialister sedan flera år, och som hade gjort en del av ingreppen tidigare. Diskussionerna bland deltagarna blev därför inte så givande som de kunde ha varit, men det uppvägdes av en tillräckligt stor fakultet med enorm samlad kunskap och erfarenhet, så det blev ändå väldigt lärorikt.

Vi började med CMC1-artros, olika indikationer och kliniska avvägningar, samt standardproceduren med trapeziektomi och alternativa interpositioner (där senplastiker inte har någon vetenskaplig bevisad fördel över endast excision, men där de äldre kollegorna erkände att det är svårt att sluta göra senplastik om det är så man en gång blivit upplärd). Dr Bellmère föreläste om Pyrocardan, som enligt honom har visat goda resultat över tid, men som inte verkar användas i så stor utsträckning på andra ställen. Pyrocardan hade tyvärr utgått som lab i år, då man valt att ha mer tid för något färre ingrepp jämfört med tidigare. Det var synd, då det var ett av de inplantat jag hade sett fram emot att testa på labbet, som jag inte använt tidigare.

Ett annat alternativ för tumabasartros är protes, där det nu är Touch-protesen som gäller. Några stora långtidsstudier finns inte ännu men resultaten hittills är relativt lovande, men då ska man ha med sig att tidigare varianter av tumbasproteserna aldrig blivit särskilt framgångsrika. En deltagare var från Ryssland, vilket gav ett intressant perspektiv. De använde inte alls samma inplantat, de hade till exempel inte tillgång Touch utan en helt annan tumbasprotes, som ingen av oss andra, inklusive fakulteten, hade hört talas om.

Kursen fortsatte med föreläsningar om PIP-ledsproteser, i första hand silikonproteser som är golden standard och olika approacher. Rak dorsal incision med tendon split var vanligast och mest poppis, men vi fick även prova på volar approach. Som alternativ för yngre och aktiva patienter, med i första hand posttraumatisk artros i enstaka finger, rekommenderades CapFlex. Även denna fick vi öva på praktiskt.

Vi gick vidare med handleden och DRU. Vid handledsartros diskuterades förutsättningar och förväntningar och alternativen partiell/total artrodes, PRC eller protes. Dr Reigstad föreläste om sin Motec-protes, och det var även den vi fick möjlighet att testa på labbet. För DRU gick vi igenom indikationer och procedurer för ulna head protes och Schekerprotes, där dr Scheker själv var där och instruerade. Även dessa proteser fick vi chansen att operera efteråt på labbet.

Kursen hölls från fredag morgon till söndag lunch, med en intressant stadsrundtur på fredag kväll och en trevlig och god kursmiddag på lördag kväll med klassisk ungersk buffé.

Lokalerna var trevliga och välanpassade, de låg ett par hundra meter från det rekommenderade hotellet, som också var tillfredsställande i all sin enkelhet. Labbet hölls dock i en lokal som av oklar anledning var hysteriskt varm, trots fläktar, och operationsrockarna av plast var så täta att samtliga kom ut genom blöta av svett efteråt. Till dag två tog många, inklusive jag själv, med mig ombyte och bytte till en torr t-shirt till efterföljande föreläsning. Preparaten var av god kvalitet, och flera smidiga portabla mini-C-bågar fanns tillgängliga. Det var instruktörstätt, både av fakultet och representanter, så man fick så många tips och tricks man önskade.

Sammanfattningsvis var det en mycket bra kurs på hög nivå, ett lågt deltagarantal och mycket tid för praktisk träning. Jag rekommenderar dock att man gjort en del proteskirurgi innan man går kursen och det vore fördelaktigt om det i kursinbjudan framkom tydligare att deltagarna behöver ha mer erfarenhet, då skulle även gruppdiskussionen bli intressantare och mer givande.

Jag tackar Gabrielssons fond för det stöd som gjorde denna kursresa möjlig att genomföra.

/Maria Wahlström, handkirurg, Uppsala Akademiska sjukhus